UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. iii. post. ii. d[omi]nica[m] aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

repentina dies illa. Tanq̄ laqueus em̄ ſu
perueniet in oēs q̄ ſedent ſup faciē oīs ter
re. Scḋa eſt exhortatio frequentāde oro//
nis Lu. xxj. Vigilate itaq̄ oī tpe orantes
vt digni habeamini effugere oīa q̄ futura
ſunt ⁊ ſtare añ filiū hoīs. Tertia ē exhor
tatio accelerande pparationis Mt. xxiiij
Vigilate itaq̄ q2 neſcitis q̄ hora domin⁹
veſter ven. ſit. illud aūt ſci. q2 ſi ſci. paterfa.
q̄ ho. fur ve. vi. vtiq̄ ⁊ nō ſi. pſo. do. ſu. Jō
q̄ et vos eſtote para. q2 qua ho. nō pu. fi.
ho. venturus eſt. O ſaxeū pectus. O cor
inſenſibile peccatricis aīe q̄ talia audien
do nō compungit̄ nō reuertit̄ ad dñm. O
inſenſati q̄ poſt malā vitā putatis bñ mo//
ri ⁊ corā iudice comparere ſecuri. Notate
exemplū ď eremita centū annoꝝ quē mer
cator p ſiluā tranſiēs interrogauit. Quid
hic facis? Cui eremita. Diſco mori. Et
mercator. Que neceſſitas ait cū ſis ſenex
nā velis nolis oportet te cito mori Et ere
mita: hoc eſt qḋ timeo: q2 ſcio me cito mo
riturū: ⁊ tñ neſcio mori. Dicit ḡ mercator.
Quid eſt ſcire mori? Rñdit eremita. Cō//
ſcientiā purgare diligenter ⁊ cauere prudē
ter: ⁊ bona opa facere. O q̄ fatui q̄ diffe//
runt hoc facere. Et vnde hoc q2 non cogi
tant terribile dei iudiciū. De q̄ Chryſoſt.
Terribile eſt illud iudiciū ⁊ ineuitabilis ē
pena ⁊ intolerabile eſt tormentū. Si aūt
vis euadere decerne ď teipſo: ⁊ a teipo no
xas expete. Audi Paulū di. q2 ſi noſmet//
ipos dijudicaremus nō vtiq̄ iudicaremur
ſi hoc feceris viam preuenies ⁊ ad coronā
deuenies.

PRo tertio audiſtis ⁊c̄. Nolite ḡ dif//
ferre. Jura dicunt. Precauendū ē fu//
turis periculis. xxiij. diſ. Jn nomine circa
principiū. Et premittere debet q̄s q̄ con
tingere pōt. ff. Locati. c. Si q̄s domū. §.
j. Audi. Si preuideres te in ppetuos car
ceres detrudendū niſi diligenter puideres
Credo q̄ nō multū dormires donec recō
ciliatus eſſes principi ſi reconciliatiōis me
dia poſſes inuenire. Exponere ⁊c̄. Notande
tandē illud Ecci. v. Ne tardes ɔuerti ad
dñm ⁊c̄. Non ḡ amplius differat3 vt de⁹
pa. ⁊ ſo. det vobis idipm ſapere ⁊c̄. ſicut a pn
cipio expoſuim⁹

Feria. iij. poſt. ij. dñicā aduent⁹.

HOra eſt iam
h ⁊c̄. Suſcipite inuicē ſic̄ ⁊ chri
ſtus ſuſcepit vos in honorem
dei. Ro. xv. Hora eſt igit̄ vt a ſomno ſur
gamus vt hanc exhortationē impleamus
Suſcipite inuicem ⁊c̄. Per fraternam vi//
delicet charitatem inuicē ſubueniendo ſi//
cut et chriſtus ſuſcepit vos in curam: no//
ſtram humanitatē ſumendo. Membra ei
debent cōformari capiti. Vbi nota q̄ ſicut
dicit Bern. ſuper Can. ſmōe. xx. Dilexit
nos dominus dulciter: ſapienter: ⁊ fortit̄.
Dulce nempe dixerim q̄ carnem indue//
rit. ſapienter q̄ culpam cauit. forte q̄ mor
tem ſuſtinuit. Amicus dulcis conſiliari⁹
prudens adiutor fortis. Sic ḡ eum ⁊ nos
diligamus inuicem ⁊c̄. Hora eſt iam
nos ⁊c̄.

PRo primo articu. An ignorantia vin
cibilis ſemp aggrauet ſomnū peccati
Q, ſic. Malum additū malo ſemper ag//
grauat ⁊ auget illud Cōtra. Talis igno
rantia aliquando diminuit voluntarium.

Reſpondet Durandus in. ij. diſtin. xxij.
Jgnorantia vincibilis. Aut eſt in vniuer
ſali et dicitur ignorantia iuris. Aut eſt in
particulari que vocat̄ facti. Prima eſt di
recte affectata vt homo liberius peccet: et
hec aggrauat. Aut non directe affectata:
ſed ex quadam negligentia. Et hec l3 non
excuſet a toto: alleuiat tñ. Jgnorantia aūt
particularis ſiue facti. Aut ē adhibita de
bita diligentia ⁊ dādo operā rei licite. Et
hec omnino excuſat ſicut fuit de iacob cog
noſcendo liam quā credebat eſſe rachel in
quā ɔſenſerat. Aut eſt nō adhibita debita
diligentia vel nō dādo opam rei licite. Et
hec nō oīno excuſat. Plus tñ vel min⁹ al//
leuiat ſi nō fuerit directe affectata. Horū
omniū talis eſt rō. Nā ſicut ſe habet igno
rantia ad cauſandū vel nō cauſandū volū
tarium ad augendum vel minuendū: ſic ſe
habet ad excuſandū peccatū vel nō excu//
ſandum: aggrauandum vel alleuiandum.
Eo enim ipſo aliquid imputatur ad meri
tum vel culpam quia eſt voluntarium. et
quantum eſt voluntarium tantum eſt im
putandū. Sed ignorantia ſe h3 ad cauſan
dū voluntariū vl̄ nō cauſandū ad augēdū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ Feria .III. poſt dominicã .II.

ſpm vł minuẽdũ mox ꝙ dictũ eſt igiť ⁊c.
Cũ aũt malũ additum malo ſp̄ auget ⁊c.
hoc nõ eſt veꝝ cũ addiť maluꝫ pene malo
culpe Ignorãtia aũt ſub rõne ꝙ ignorãtia
tm̃ eſt pena: nõ culpa. Hec Durãdus.
¶ Pro fundamẽto Ex negligentia bone
cõſiderationis plerũqꝫ puenit magna pcti
ruina. Et talis incõſideratio pertinet ad
ignorãtiã. De hoc exponi põt qđ ait Gal
te. in alexan. Parua ſoleť magnis cauſam
pſtare ruinis Cum neglecta fuit modica
ſcitilla lucerne. Et certe talis ruina turpis
eſt. Sene. ad Lucil. Turpiſſima ẽ iactu-
ra ꝙ p negligentiam fit. Sed q̄riť An ois
defect⁹ cõſiderationis ⁊ generaľr ois igno-
rantia vincibiľ ſp̄ aggrauet pctm̃: Dic rñ.
vt s. Ex qua apparet ꝙ multa eſt adhibẽ
da diligẽtia vt ea ſciant ⁊ cõſiderent ꝙ ſũt
ſaluti neceſſaria: cuiuſmodi ſũt pcepta di-
uina. Deuť. vj. Erũt vba hec ꝙ ego pci-
pio tibi hodie in corde tuo Genar. ea filijs
tuis ⁊ me. ea ſer. i deo ⁊c. Videte quõ ſer
uetis. Fac inuectiuas cõ trãſgreſſores. Attẽ
dite: de his eſt reddẽda rõ in dei iudicio.
O ꝙ terribile erit pctõrib⁹ ad iudiciũ vo-
cari p reddẽda rõne de diuinis mandatis.
¶ In cui⁹ figura Exo. xix. ⁊ xx. In da-
tione legis ceperũt audiri tonitrua et vo-
ces ⁊ tuba terribiľr tonãs: ⁊ erat mõs to-
tus terribilis ad oñdendum aduentũ dñi
venientis ad dationem legis. Qđ erat figu
ra terribilis aduentus dñi ad rõnem q̄rẽ-
dã de trãſgreſſione legis. Diceť tũc cuili-
bet reproboꝝ illud Oſee. iiij. Quia ſciam
ſcꝫ mandatoꝝ repuliſti: repellã te.

PRo ſcđo. art. Dicendũ de ſctõ Nico-
lao cui⁹ feſtum hac die occurrit anno
plixioris aduẽt⁹. Vel de h dicas alia die
vt occurret. Dicendũ ꝙ ꝙ btũs Nicola⁹
fuit exempt⁹ a ſomno pcti. Dicam⁹ ꝙ de
bti Nicolai luminoſa pfectione. Scđo de
hui⁹ luminoſe pfectiõis gratioſa datione.
In hoc ſmone dicendũ de pmo. Ubi cõſi
derãda ẽ lũinoſa ei⁹ pfectio laudabiľ. Tũ
propter inchoationis celeritatẽ. Tum p-
pter durationis longeuitatẽ. Tũ pp̄ter ſan
ctificationis integritateꝫ. ſ. ſm oẽs vtutes.
Vide vbi de hoc feſto.

¶ Feria tertia poſt dñicam ſecundã ad-
uent⁹ poſt meridiem.

HOra eſt iam
h ⁊c. Noua lux oriri viſa ẽ. He
ſter. viij. Hora ẽ ſurgẽdi a ſo-
mno qñ noua lux o. vi. ẽ. Qđ põt exponi de
btõ Nicolao. Et ſunt ibi tria cõſideranda
vicꝫ ſua luminoſa claritas. lucis claritatis
nouitas. noua nouitatis vtilitas viſa eſt.
ſcꝫ ad aliorꝫ vtilitatẽ. De pmo Matt. v.
Vos eſtis lux mũdi. De ſcđo Matth. xj.
Noua creatura. De tertio Lu. xj. Sic lu
cerna fulguris illuminabit te.
¶ Hora eſt ⁊c.

PRo pmo articulo. An ignorãtia con
comiteť oẽm ſomnũ pcti: Vel: an cũ
luce ſcie poſſint eſſe pverſi mores: O, ſic.
Quia ſup illõ pſal. Forte viuos degluti-
ſent nos. dicit Aug. Sic viui ſorbenť qui
ſciũt malũ eẽ ⁊ tñ cõſentiũt. ¶ Cõtra. Vo-
luntas nõ põt velle niſi qđ eſt ſibi ab itel-
lectu pñtatũ. Itẽ. iij. eth. Ois mal⁹ igno-
rans. igiť. ¶ Rñdet Alex. in. ij. pte: ꝙ ſm
ꝙ ignorantia eſt in actu ſpeculatiuo nõ eſt
neceſſe ignorantiã ſp̄ eſſe cũ pctõ. ſic patet
in theologis ꝙ noticiã hñt faciendoꝝ nihi-
lomin⁹ peccãt. Sed bñ ſm ꝙ ignorãtia ẽ
in intellectu practico: ſm quã aliqs cũ pec
cat/ nõ hꝫ electionẽ boni ꝙ precedit expiẽ-
tiam. Et hoc modo ois malus ignorãs.
Hec Alex. Sco. aũt in. iij. diſt. xxxvj. de
clarat quõ cũ vera ſcia poteſt eſſe malicia
moꝝ: di. ꝙ malicia excecat intellectũ. ſ. p-
uatiue ⁊ poſitiue. Priuatiue: qꝛ auertit a
vera conſideratiõe recta. Poſitiue aũt: qa
volũtas malũ finẽ eligẽs impat itellectuꝫ
cõſiderare media neceſſaria ad cõſeq̄nduꝫ
illũ finem. De tali autẽ ꝙ ſcit ⁊ cõtrũ facit
dicit Aug. ſup illud pſ. Cõcupiuit anima
mea. Precedit intellect⁹: ſequiť tard⁹ aut
nullus affect⁹. Hec ex Sco. ¶ Pro fũda-
mento Expientia ſatis docet ꝙ nõ ex igno
rantia ſed ex induſtria multi peccãt. Jđo
Alan⁹ dr de plãctu nature. Heu ꝙ precipi
tẽ paſſa ruinã virtus ſub vicio victa labo-
rat: vtutis ſpẽs exulat: ois laxanť vicio fre
na furoris. Nox fraudis fidei nubilat aſtra.
Et Ariſto. etiã oñdit ꝙ cũ ſcia põt eẽ mo
rũ prauitas di. vij. eth. Incõtinẽs qdẽ ſci
ens agit praua. Cum ꝙ q̄riť An ignoran
tia ⁊c. Dic rñ. Ex ꝙ cõclude ꝙ ſcia non fac

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN